

NHO Reiselivs innspill Kunnskapsdepartementets budsjett 2024

NHO Reiseliv takker for muligheten til å komme med innspill til neste års budsjett. Vi er den største arbeidsgiver- og næringsorganisasjonen for reiselivet i Norge med over 3.700 medlemsbedrifter. NHO Reiseliv er tilknyttet Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) som er den største interesseorganisasjonen i Norge, og vi arbeider for å sikre våre medlemmer arbeidsvilkår og utviklingsmuligheter som styrker reiselivsnæringen, herunder kompetanseheving blant egne medlemmer.

Våre hovedmomenter til kunnskapsdepartementets budsjett er:

- Treparts bransjeprogram for kompetanseutvikling bør videreføres og styrkes med 100 millioner kroner
- Lærlingtilskuddet bør prisjusteres fullt ut
- Målet om etableringen av 500 nye fagskoleplasser bør doubles
- Tilskuddsordningen til en mer praktisk grunnskole bør økes

Treparts bransjeprogram for kompetanseutvikling

Treparts bransjeprogram i Kompetanseprogrammet, og bransjeprogrammet for reiseliv ble etablert som et strakstiltak etter utbruddet av covid-19 våren 2020. Bransjeprogrammet for reiseliv ble raskt meget populært, og har gjennom perioden tilbudt flere titalls kurs av formell og uformell art på ulike nivåer: fagbrev, fagskole- og universitets- og høyskolenivå. Flere tusen reiselivsansatte har deltatt på kurs i løpet av pandemien.

NHO Reiseliv mener det er positivt at regjeringen viderefører treparts bransjeprogram for kompetanseutvikling i forslag til statsbudsjett 2024 gjennom kapittel 257, post 70. Vi er derimot misfornøyde med at regjeringen ikke velger å satse tyngre på bransjeprogrammene – også på bransjeprogrammer som har blitt avvirket.

Reiselivet merker fremdeles etterdønningene av pandemien knyttet til bemanningen, med blant annet store utskiftninger av ansatte i næringen. NHO Reiseliv mener myndighetene bør ta en større del av kostnadene forbundet med kompetansehevingstiltak og livslang læring. Evalueringen av bransjeprogrammene, viser til gode resultater og at kursene/utdanningene har møtt behovene i næringen.

NHO Reiseliv foreslår derfor å øke kapittel 257, post 70 med 100 millioner kroner, slik at langt flere avvirkete bransjeprogrammer kan gjeninnføres.

Tilskuddet til lærebedrifter må oppjusteres

Regjeringen foreslår å prisjustere tilskuddet til lærebedrifter, men ikke fullt ut. Etter en oppjustering på lærlingtilskudd I på drøye 2 prosent fra 2022 til 2023, mener vi tilskuddet nå må oppjusteres i tråd med

prisveksten i samfunnet for øvrig. Regjeringen mener at reduksjonen i lærlingtilskuddet må ses i sammenheng med økningen av tilskuddet til fylkeskommunene for å kvalifisere og formidle flere til læreplass. Frittstående lærebedrifter og opplæringskontorer er en avgjørende aktør i nettopp det å kvalifisere og formidle til læreplass, og denne jobben har vært mer krevende gjennom og etter pandemien. Dette skyldes i stor grad at elevene har hatt mindre praksis (yrkesfaglig fordypning) enn vanlig, og at læretiden for mange har vært mer uforutsigbar.

NHO Reiseliv foreslår at lærlingtilskuddet prisjusteres full ut, og at det innsparte beløpet på 66 millioner kroner tilbakeføres tilskuddet til lærebedrifter. Beløpet kan trekkes fra bevilgningen på 485 millioner kroner regjeringen har satt av skal "gå til tiltak for å kvalifisere og formidle flere til læreplass" med begrunnelsen nevnt ovenfor.

Mål om opprettelse av 500 nye fagskoleplasser bør doubles

NHO Reiseliv støtter regjeringens ambisjoner for høyere yrkesfaglig gjennom opprettelsen av 500 studieplasser gjennom kapittel 240, post 60. Samtidig mener vi at opptappingen er for defensiv og ikke skjer raskt nok. NHO Reiseliv mener målet om nye fagskoleplasser bør doubles. Slik sikrer vi opprettelse av studieplasser innen andre fagretninger enn de regjeringen prioriterer i neste års statsbudsjett: Tekniske fag, helse og velferdsfag og på områder som er som er avgjørende for det grønne skiftet, Høyere yrkesfaglig utdanning trekkes fram som det viktigste utdanningsnivået etter yrkesfaglig videregående skole blant NHO Reiselivs medlemmer. Det blir derfor viktig å sikre både moduliserede fagskoleutdanninger som enkelt kan kombineres med jobb, og standardutdanninger på fagskolenivå framover. Ved å få flere relevante og gode fagskoletilbud, vil det gjøre det mer attraktivt å velge et yrkesfaglig utdanningsprogram; både blant elever, foresatte og karriereveiledere. Dette vil stå i kontrast til dagens situasjon, der yrkesfag blir sett på som en karrieremessig blindvei.

NHO Reiseliv foreslår at beløpet til opprettelse av nye fagskoleplasser økes til 46 millioner kroner.

Tilskuddsordning til en mer praktisk skole

For å bidra til å holde motivasjonen blant elevene oppe, er det det avgjørende at elevene gjennom hele grunnskolen får jobbe mer praktisk, og at de praktisk- estetiske fagene utnyttes fullt ut. At elevene i mat og helse får jobbe med riktig utstyr og gode råvarer, og faglærte lærere, vil bety mye for læringsutbytte til den enkelte elev, samtidig som det kan bety mye for rekrutteringen til mat- og måltidsbransjen. Gjennom våre nettverk får vi riktignok ofte tilbakemeldinger om at mat og helse, og de andre praktiske fagene ofte blir nedprioriterte ved den enkelte skole. Derfor er det positivt at regjeringen foreslår en tilskuddsordning som fører til at skolene kan prioritere de praktisk-estetiske fagene.

Samtidig frykter NHO Reiseliv beløpet regjeringen foreslår, blir for lite når en fordeler beløpet på antall skoler (ca. 2.700 skoler) og antall praktiske og estetiske fag (mat og helse, musikk, kunst og håndverk). Regjeringens forslag til fordelingsnøkkel vil heller ikke bøte på beløpet.

Vennlig hilsen
NHO Reiseliv